

هل سألت نفسك؟ من خلقك؟ ولماذا؟ وماذا بعد

الموت؟ (للجمعية)

ايا تا له خپل ځانه پوښتلي چې څا پيدا كړى يې؟

ولې يې پيدا كړى يې؟ او دا چې پس له مرگه

څه راځي؟

ايا تا له خپل ځانه پوښتلي چې چا پيدا کړی یې؟ ولې یې پيدا کړی
یې؟ او دا چې پس له مرگه څه راځي؟

د ژبو په برخه کې د اسلامي محتوا د خدماتو د ټولنې علمي
کمېټه

ايا تا له خپل ځانه پوښتلي دي چې چا پيدا کړی یې؟ او
ولې یې پيدا کړی یې؟ او دا چې پس له مرگه څه راځي؟
د ژبو په برخه کې د اسلامي محتوا د خدماتو د ټولنې علمي
کمېټه

ای انسانه، ته چا پيدا کړی یې؟ که ته خپل بدن په
مايکروسکوب وگورې، نو ته به د دقت او معجزو يوه نړۍ
ووينې، ستا په بدن کې هره حجره په خپل ځان کې جينيتيکي
معلومات لري، چې کوډونه يې پېچلي دي، آیا تاسو کله هم له
ځانه پوښتلي چې دا کوډونه چا ليکلي دي؟ او چا هر يو په خپل
مناسب ځای کې ځای پر ځای کړي دي؟

هره لوړه ودانۍ، او هر کوچنی کور، د خپل جوړونکي
کيسه بيانوي؛ نو ايا دا معقوله ده چې دا پراخ او په ښکلي،
دقيق او منظم ډول جوړ شوي کائنات، بې له جوړوونکي څخه
را منځته شوي وي؟!

ای انسانه! لکه څنگه چې ستا ذهن به دا ونه مني که وویل
شي چې يو ښکلی جوړ شوی ځيرک ټيليفون ناڅاپه له ډيزاينر
او جوړوونکي پرته راڅرگند شوی دی، يا دا چې د وسايلو
يوه پېچلې شبکه د پروگرامر او لارښود پرته په يو عالي
همغږۍ او دقت سره کار وکړي، همدا رنگه عقل به دا هم ونه

مني چي وويل شي: دا لوی کائنات، چي ښکلا، دقیق نظام او پیچلي قوانین لري، پرته له جوړوونکي څخه رامنځته شوي وي؟!

په دې کائناتو کې هره ذره، له کوچنۍ اتوم څخه تر لویې کهکشان پورې، د خپل خالق د عظمت څرگندونکې ده! دا عقلاً ناممکن ده چې دا ښکلې او دقیق نظام له بې ترتیبۍ څخه رامنځته شوی وي، عقل هېڅکله دا نه مني چې دا کاینات له هیڅ څخه رامنځته شوي وي او یا دا چې دا پیچلی او حیرانوونکی نظام د یو رانده چانس محصول وي!

لکه څنګه چې صحیح عقل او سالم فطرت انسان د کایناتو د خالق په شتون ایمان لرلو ته هڅوي، همدا راز موږ هم هڅوي چې د دې خالق په صفتونو او پر موږ یې د حقونو په اړه فکر وکړو.

د دې خالق د صفتونو په اړه غور کول زموږ لپاره د ژورې پوهې دروازې پرانیزي، چې ښيي هغه د مطلق کمال خاوند او له هر عیب څخه پاک وي.

دا پدې معنا ده چې خالق تعالی د ټولو ښکلو او عظیمو صفتونو څښتن دی، هغه تعالی په هر شي قادر، په هر شي پوه او ټول هغه څه یې چې پیدا کړي او یا مقدر کړي؛ حکیم دی، دا کمال یواځې یو احتمال نه، بلکې د عقل اړتیا ده، ځکه چې که د هغه په صفاتو کې کومه نیمګړتیا وي، نو په پیدایښت او نظام کې به نیمګړتیا راڅرګنده شي، او دا هغه څه دي چې موږ یې په کائناتو کې د محکم او پرته له عیب څخه د نظام په توګه وینو.

همدارنگه، له نېمگړتياوو څخه پاک والی دا لازموځي چي
خالق د خپلو مخلوقاتو څخه بې نياز ه وي، او هېچا ته اړتيا
نلري، بلکې ټول مخلوقات د خپل وجود او بقا لپاره هغه ته
محتاج دي، هغه (جل جلاله) د شريک او اولاد څخه پاک دی،
ځکه چي دا دواړه د نقص او عجز څرگندوونکي دي، او الله
(عز وجل) د دې ټولو څخه پاک دی.

نو کله چي الله تعالی لوی خالق دی، د کمال او عظمت په
صفاتو کي ځانگړی دی، هغه ذات چي مونږ او ټول کاینات
يې له نشت څخه پيدا کړي یو او هر څه چي پدې کایناتو کي
دي د هغه ملکیت دی، او هغه ذات چي مونږ ته روزي راکوي
او خپل رحمت راباندې کوي، او هغه د هر شي تدبیر او اداره
کوونکی دی؛ نو آیا مونږ ته لازم نه دي چي منندويي يې وکړو
او په دې فکر کي شو چي د هغه خوښي څنگه ترلاسه کړو،
او هغه واجب حق چي پر مونږ يې لري، څنگه ادا کړو؟ او د
هغه هدف د ترلاسه کولو لپاره زیار وباسو چي مونږ يې د هغه
لپاره پيدا کړي یو؟!

آیا دا منطقي ده چي الله تعالی مونږ پيدا کړي او بیا مونږ ته
ونه ښيي چي زموږ څخه څه غواړي؟ مونږ ولي دلته یو؟
زموږ د ژوند مقصد او هدف څه دی؟ تر مرگ وروسته به
مونږ ته څه پېښېږي؟

زما سره فکر وکړه که یو انسان یوه ډیره ښکلې ماني جوړه
کړي، او د ټېکنالوژۍ پر نویو وسایلو يې سمباله کړي، او کله
يې چي د جوړولو کار پای ته ورسېږي او ناڅاپه يې له کوم
سبب پرته په بشپړ ډول ويجاړه کړي، آیا دا انسان په حکمت

توصیفولی شو؟ آیا ښکاره نه ده چې داسې عمل بې معنی او د عاقل سره نه ښایي؟

نو که دا عمل د یوه انسان په وړاندې ناسم ښکاري، نو څنگه دا تصور کېدی شي چې حکیم او خبیر الله دا ښکلی او بې نظیره نړۍ په داسې ښکلا او تکامل سره رامنځته کړې وي، بیا یې پرته له هدف او حکمت څخه ښکاري؟!

الله تعالی انسانان د یوې لویې موخې لپاره پیدا کړي دي، او هغه دا چې یوازې د هغه ذات عبادت وکړي، کوم چې هیڅ شریک نلري، او د دې لپاره چې هغوی و ازمويې، او هغوی لپاره یې معین وخت ټاکلی دی چې د قیامت په ورځ به یې بېرته را ژوندي کوي ترڅو هغوی سره د ترسره شویو عملونو حساب وکړي؛ نو څوک چې په الله تعالی ایمان راوړي او د هغه بلنه قبوله کړي، هغه ته به د جنت نعمتونه ورکړل شي چې په هغې کې به تلپاتې وي، او څوک چې له حق څخه مخ واړوي هغه به د دوزخیانو څخه وي.

نو عبادت موږ باندې یو حق او مکلفیت دی، ځکه چې د هغه موخې لپاره موږ پیدا شوي یو؛ او دا زموږ د شکر او د الله تعالی په ربوبیت او الوهیت باندې د اعتراف ثبوت دی.

نو په دې فکر وکړه چې الله تعالی هغه ذات دی چې ته یې پیدا کړی یې، او د اورېدو، او لیدلو په څېر دومره نعمتونه یې درکړي دي، چې نه شمېرل کېږي، او هغه داسې ذات دی چې ستا په رڼو کې وینه جاري کوي، او تا ته اوبه او هوا درکوي، او ته په هر وخت کې د هغه ذات محتاج یې، که د هغه رحمت او پاملرنه نه وای، نو ته به هلاک او خپل ځواک

به دې له لاسه ورکړای وای، بلکې، هغه مهربان ذات کله چې ته د خپل مور په نس کې جنین او بې وسه وې ستا د رزق کفالت یې کړی دی.

ایا دا عظیم او لوی خالق د دې حق وړ نه دی چې په داسې ډول عبادت یې وشي چې هغه یې غواړي، نه هغه ډول عبادت چې ته یې غواړي؟! فکر وکړه، که ته غواړې خپلې مور ته ډالۍ ورکړې، ایا ته به هغه څه انتخاب کړې چې ستا خوښېږي، یا دا چې ته به هڅه وکړې چې هغه څه باندې ځان پوه کړې چې د هغې د خوښوۍ لپاره مناسب وي؟ په همدې ډول، د الله جَلَّ وَعَلَّ عبادت هم باید د هغه په حکم او په هغه ډول ترسره شي چې هغه امر کړی دی، نه د خپلو خواهشاتو او میراثي دودونو په بنسټ.

عبادت باید په خالص ډول الله تعالی لپاره ترسره شي، هغه ذات چې هېڅ شریک نه لري؛ نو انسان لپاره جواز نه لري چې عبادت د خپل خالق پرته د بل چا عبادت وکړي، تر ټولو لویه گناه چې ابدي دوزخ پرې لازمېږي، د الله سره شریک جوړول دي، په دې معنا چې یو کس د الله پر ځای د هغه د مخلوقاتو عبادت وکړي، لکه د بتانو، لمر، سپوږمۍ، یا د بشر، حیوان، یا د یو صالح سړي عبادت وکړي، دا ټول د شرک او کفر بیلگې دي، او څوک چې په دې حالت مړ شي، د هغه جزا به په جهنم کې د تل لپاره ابدي عذاب وي.

الله جل جلاله گڼ شمېر انبیاء او رسولان رالېږلي دي، ترڅو موږ ته په دې نړۍ کې زموږ د شتون او د ژوند د هدف په اړه خبر راکړي، او ټولو رسولانو یو پیغام درلود، او هغه

د اسلام پیغام، او دا چې یوازې باید د خالق عبادت وشي او د هغه سره شریک و نه نیول شي، خو ځینو خلکو د مخکینیو رسولانو په لارښوونو کې تحریف او بدلون راوست، نو الله تعالی د رسولانو وروستی پیغمبر محمد (صلی الله علیه وسلم) راولېږه او پر هغه باندې یې د بشریت لپاره وروستی کتاب، قرآن کریم، نازل کړ. ګڼ شمېر عقلي او علمي شواهد شته چې دا ثابتوي چې قرآن کریم د الله تعالی کلام دی، او دا یوازینی کتاب دی چې تحریف او بدل شوی نه دی، الله جل جلاله په قرآن کریم کې موږ ته خبر راکړی چې هغه به له انسان څخه د اسلام له دین پرته بل څه ونه مني، او دا چې ټولو پیغمبرانو یو پیغام درلود: او هغه د خالق توحید او یوازې د هغه عبادت ته بلنه ورکول دي چې هېڅ شریک نه لري، او همدارنګه، الله تعالی په قرآن کریم کې موږ ته خبر راکړی چې د مومنانو لپاره جنت او د تل لپاره نعمتونه شتون لري، او د هغو کسانو لپاره چې د الله تعالی نه پرته د بل چا عبادت کوي، یا اسلام کې له داخلېدلو څخه انکار کوي، دوزخ او دردناک عذاب شتون لري.

هغه څه چې اسلام له نورو ادیانو څخه جلا او ځانګړی کوي، دا دی چې یواځې مسلمانان د عقلي دلیلونو او علمي حقایقو په مرسته، او د معتبرو علمي سرچینو پر بنسټ، دا ثابتولی شي چې کوم قرآن کریم چې نن ورځ د دوی په لاسونو کې دی، د الله تعالی له خوا نازل شوی کلام دی، او د هر ډول تغیر او تحریف څخه خوندي دی.

قرآن کریم هغه کتاب دی چې الله تعالیٰ بر خپل پیغمبر محمد ﷺ نازل کړی دی، او څوارلس پېړۍ دمخه یې ټول بشریت ننگولی چې د دې په څیر یو کتاب یا حتی یو سورت راوړي، خو هغوی دا کار ونشو کولی، او دا ننگونه تر نن ورځې پورې دوام لري، پرته له دې چې هیڅوک د فصاحت، بیان، اعجاز او تشریع به برخه کې د قرآن سره برابر یا نږدې هم څه راوړي، د قرآن اعجاز یوازې په هغه ځانگړې ژبه او بیان کې محدوده نه ده، چې د فصاحت او بلاغت تر ټولو لوړې کچې ته رسېدلي ده، بلکې دا هغه ډول عقلي او علمي شواهد هم لري چې په څرگند ډول ثابتوي دا د الله تعالیٰ کلام دی، کله چې قرآن کریم داسې واضح دلایل لري چې دا کتاب د الله تعالیٰ له جانبې دی، نو عاقلانه او منطقي عمل دا دی چې پرې ایمان راوړل شي او د هغه په لارښوونو باندې عمل وشي، د هغه کتابونو پرځای چې بشر تالیف او لاس وهنه یې په کې کړي ده.

سالم عقل موږ ته دا ښيي چې د هغه خالق کلام، چې ځمکه او آسمان یې په بې مثله توگه جوړ او نظام یې په بشپړ ډول سره سمبال کړی، د حقیقت پېژندلو تر ټولو روښانه او ریښتیني سرچینه ده، کله چې په قرآن کې موږ دا ژبنی اعجاز، علمي حقایق، بشپړ تشریحات او له تحریف څخه یې ساتنه وینو، سربېره پر دې چې د پېړیو په اوږدو کې یې ساتنه شوی ده، نو بیا له دې حقیقت څخه تېښته نشته چې ومانو چې دا کتاب د الله تعالیٰ کلام دی.

نو په قرآن کې راغلي حقیقتونو باندې باور کول نه یوازې
یو ایماني انتخاب ده، بلکې یو منطقي او عقلاني فیصله ده چې
د حقیقت په لټه کې د علم او استدلال سره مطابقت لري.

الله تعالیٰ په قرآن کریم کې دا روښانه کړې ده چې هغه موږ
بې گټې نه یو پیدا کړي، بلکې هغه موږ د خپل عبادت لپاره
پیدا کړي یو.

الله تعالیٰ په قرآن کریم کې موږ ته څرگنده کړې ده چې دا
دنیا یې ژوند چې موږ په کې ژوند کوو، یوه لنډمهاله مرحله ده
چې ډېر ژر به پای ته ورسېږي، خو حقیقي او تلپاتې ژوند به
په آخرت کې وي، چېرته چې مومنان جنت ته او کافران
دوزخ ته داخل شي.

هغه خالق ذات چې موږ یې له عدم څخه پیدا کړي یو، په
یقین سره د دې توان لري چې له مرگ وروسته مو بیا ژوندي
کړي،

او زموږ شاوخوا په کایناتو کې د الله تعالیٰ د لامحدود
قدرت او ځواکمنتیا نښې گورو، چې مړه شیان بیا ژوندي
کوي؛ لکه څنگه چې الله تعالیٰ له شني ونې څخه اور
راوباسي، او له وچې ځمکې څخه فصلونه او میوې راوباسي،
او د مور په رحم کې د نطفې څخه ماشوم پیدا کوي، نو
همدارنگه هغه ذات د دې توان لري چې مړي د قیامت په ورځ
د جزا لپاره له قبرونو څخه راپورته کړي، الله په هر شي باندې
قادر دی، او دا به ظلم وي چې د ظالم او مظلوم ژوند پرته له
حساب او جزا پای ته ورسېږي.

او ممکن چې یو انسان پوښتنه وکړي چې ولې یوازې اسلام (غوره شي)، پرته له نورو دینونو څخه؟!

هغه لوی توپیر چې انسان له نورو مخلوقاتو څخه بېلوي، عقل دی، او د عقل دنده دا ده چې فکر وکړي او د حقایقو په لټه کې اوسي.

اسلام داسې یو دین دی چې صحیح عقل او سالم فطرت سره سمون لري، او د انسان د ژوند د اساسي پوښتنو منطقي ځوابونه وړاندې کوي: ولې موږ دلته یو؟ زموږ د ژوند مقصد څه دی؟ تر مرګ وروسته څه شی دی؟

اسلام پر دې بنسټ ولاړ دی چې خالق یوازې د عبادت وړ دی او دا په "لا إله إلا الله" کې څرګندېږي. دا لومړنۍ شهادت ده، چې په اسلام کې د ایمان اصل دی، او معنی یې دا ده چې نشته په حقه سره لایق د عبادت مګر یوازې الله تعالی دی.

او دغه گواهي لاندې څیزونو ته شاملېږي:

توحید: په هغه الله ایمان لرل چې یوازې هغه ذات د عبادت وړ دی، شریک، زوی او سیال هم نه لري.

د شرک څخه بېزارې: یعنې ټول هغه بتان او معبودان چې د انسانانو لخوا جوړ شوي دي، په کلکه ردول.

اسلام دا لازم ګڼي، چې مسلمانان باید په ټولو پیغمبرانو ایمان راوړي، او دا چې په عیسی (علیه السلام)، د الله بنده او رسول په توګه ایمان ولري لکه څرنګه چې قرآن کریم خبر ورکړی دی، نه دا چې د الله تعالی زوی دی؛ ځکه چې الله تعالی لوی دی او د هغه لپاره نه ښایي چې میرمنې یا زوی

ولري، الله تعالى د مېرمن، زوی او هر څه څخه به نیازه دی، او الله تعالى موږ ته په قرآن کریم کې خبر راکړی چې عیسیٰ علیه السلام یو پیغمبر و چې الله تعالى ورته ډېرې معجزې ورکړې وې، او هغه یې د دې لپاره لیرلی و چې خپل قوم یوازې د الله تعالى عبادت کولو ته دعوت کړي، هغه ذات چې شریک نه لري، او الله تعالى بیان کړی چې عیسیٰ علیه السلام هیڅکله له خلکو نه و غوښتلي چې د هغه عبادت وکړي، بلکې هغه پخپله د خپل خالق عبادت کاوه، نو که ته غواړې په ریښتیا سره په عیسیٰ علیه السلام باور ولری، کوم چې الله تعالى یې خوښوي، نو ته باید اسلام کې داخل شی.

الله تعالى موږ ته په قرآن کریم کې ویلي چې عیسیٰ علیه السلام خپل قوم ته امر کړی چې یوازې د الله تعالى عبادت وکړي او هغوی یې له شرک څخه ډارولي او منع کړي وو.

ایا دا د یو عقلمند انسان لپاره منطقي ده چې د ځان په څیر د یو مخلوق عبادت وکړي، چې وری او تږی کېږي او د ځان څخه د مرګ یا زیان مخه نشي نیولی؟! ای انسانه! ته څنگه کولی شي، چې د عیسیٰ زوی د مریم عبادت وکړي، هغه یو انسان و چې خوراک او څښاک یې کاوه، او د عبادت او لمونځ له لارې خپل خالق ته یې رجوع کوله؟! ایا عقل د دې تصور کولی شي چې یو معبود خپل ځان لپاره عبادت او لمونځ وکړي؟! ایا الله تعالى هغه ذات نه دی چې د عظمت ځانګړتیا لري، هغه ذات چې په خپل کمال کې به ساری، او له هر ډول شباهت یا برابرۍ څخه منزله دی، او په کایناتو کې چې هر څه دي د هغه د قدرت او واک لاندې دي؟ دا څنگه ممکن ده چې

د آسمانونو او ځمکې خالق له خپل جلال څخه تنازل وکړي،
 او د یو ماشوم په څېر وزېږېږي، او بیا خپل ځان خپلو
 مخلوقاتو ته وسپاري تر څو هغوی یې په صلیب باندې
 وځړوي؟ هغه څوک چې مصلوبېږي او وژل کېږي، هغه فنا
 کېدونکی بشر دی؛ خو خالق هغه ژوندی ذات دی چې نه
 مري، هغه قیوم ذات دی چې نه پرکالي پرې راځي او نه
 خوب، ایا د هغه ذات د کمال عظمت او جلال له مخې، هغه
 ته دا نه ښایي چې له داسې څیزونو څخه پاک او منزّه وي؟

الله جل جلاله په قرآن کریم کې موږ ته خبر راکړی چې
 ټول پیغمبران د یوې رسالې د دعوت لپاره راغلي و، چې
 اصلي موخه یې خپل قومونه یوازې د الله تعالیٰ عبادت کولو
 ته بلل و، هغه ذات چې هېڅ شریک نه لري، خو د وخت په
 تېرېدلو سره، ځینو کسانو دا تل پاتې رساله تحریف کړه، او د
 توحید هغه وړانګې یې لمنځه یوړې، نو الله تعالیٰ آخری
 رسول محمد ﷺ را ولېږه، او هغه باندې یې قرآن کریم نازل
 کړ، تر څو د رسالت توحید تجدید کړي چې د هغه نه مخکې
 ټولو پیغمبرانو راوړي و.

پایله کې، اې انسانه تا ته وایم:

اسلام د عقل او فطرت دین دی، دا هغه یواځینی دین دی
 چې د عظیم خالق له خوا د بشریت لپاره مقرر شوی دی؛ نو
 هر عاقل انسان ته لازم دی چې بیرته وکړي ترڅو په اسلام
 کې داخل شي، دا چې ایمان راوړي چې الله تعالیٰ یې معبود،
 او اسلام یې دین، او محمد صلی الله علیه وسلم یې پیغمبر دی،
 او دا داسې یو کار دی چې انسان لپاره پکې هېڅ اختیار نه

شته؛ ځکه چې د قیامت په ورځ به الله تعالی د هر چا څخه د هغه څه په اړه وپوښتي چې رسولانو ته یې ځواب ورکړی و؛ که چېرې مومن وي، نو د هغه لپاره به ستره او عظیمه کامیابي وي، او که چېرې کافر وي، نو د هغه لپاره ښکاره زیان او تړوان دی.

که چېرې ته د دنیا په ریښتیني خوشحالی او د آخرت د نجات لټوونکی یې، نو پوه شه چې ستا په ژوند کې تر ټولو لویه او ګټوره پریکړه دا ده چې اسلام ومنې. د دې کار لپاره ته باید د زړه له تله دغه دوی کلیمې ووايي: "أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمداً رسول الله"،

ژباړه: "زه گواه یم چې له الله پرته بل هېڅ معبود نشته، او گواه یم چې محمد (صلی الله علیه وسلم) د الله استازی دی"، بیا خپل دین زده کړه او د دوو شهادتینو د غوښتنو (مقضیاتو) سره سم عمل وکړه، کوم چې پر الله او د هغه پر رسول ایمان راورل، او د اسلام د ارکانو پابند پاتې کېدل دي.

همدا اوس یې ووايه، او مه بي زړه کېږه؛ ځکه چې مرګ ناڅاپه راتلای شي، نو داسې مهمه پرېکړه مه ځنډوه، شیطان ته دا فرصت مه ورکوه چې تا له خیر کار څخه منع کړي، زړور اوسه، او درنا او لارښوونې په لور خپله لاره پیل کړه. همدا اوس خپله پرېکړه وکړه، او د اطمینان او رضایت څخه ډک نوی ژوند پیل کړه.

"أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمداً رسول الله"

فهرست

- ایا تا له خپل ځانه پوښتلي چې چا پیدا کړی یې؟ ولى یې پیدا کړی یې؟
او دا چې پس له مرگه څه راځي؟ 2
- ایا تا له خپل ځانه پوښتلي دي چې چا پیدا کړی یې؟ او ولى یې پیدا کړی
یې؟ او دا چې پس له مرگه څه راځي؟ 2
- پایله کې، ای انسانه تا ته وایم 12